

LES VIL·LES. GRANS I PETITES EXPLOTACIONS AGRÍCOLES

La vil·la o *villae* era el centre de les explotacions agropecuàries, les quals podien ser de petita, mitjana o gran extensió. A les grans *villae* latifundistes hi havia un ampli i extens conjunt d'edificacions entre els que sobresortia la *pars urbana*, utilitzada pel propietari com a primera o segona residència, i altres edificacions més modestes, que constituïen la *pars rústica*.

La zona residencial s'articulava, normalment, a l'entorn d'un pati central (*impluvium*). També hi havia un menjador (*triclinium*), una cuina (*culina*), patis porticats (*peristylum*), espais de descans i recepció, lavabos (*latrinae*) o, fins i tot, banys termals. Les vil·les més luxoses disposaven de mosaics, pintures murals, calefacció, etc.

A la part productiva hi havia espais destinats als treballadors i als esclaus, estables i corals pels animals, premsa on elaborar el vi i un celler, així com magatzems per guardar l'excedent agrícola i les eines.

Les *villae* eren viles o masies?

Les *villae* romanes són el precedent dels nostres masos i masies quan a explotació agropecuària i a vegades residència temporal dels propietaris. De la paraula *villae* en deriva la nostra vila o vilatge, que designa una agrupació de cases, mentre que mas i masia procedeix del llatí *mansium*, fonda o parada que es trobaven a les vies per descans dels viatgers.

Al Penedès hi havia desenes de vil·les. Malauradament se n'ha excavat poques i sempre parcialment. Una se situava precisament en aquest punt.

Vista de part de la vil·la romana de Darro, a Vilanova i la Geltrú

La Tuleria dels Àlbers (la Granada), en procés d'excavació l'any 2007

SABIES QUE...

Els romans ja tenien WC. La majoria de vil·les disposaven d'una o dues latrines, connectades a un pou mort o a una claveguera. Sabem per l'escriptor Sèneca que feien servir esponges lligades a un pal (*tersorium*) per la mateixa funció que nosaltres utilitzem el paper. Les esponges es deixaven submergides en un recipient amb aigua amb sal o vinagre.

VIL·LA ROMANA

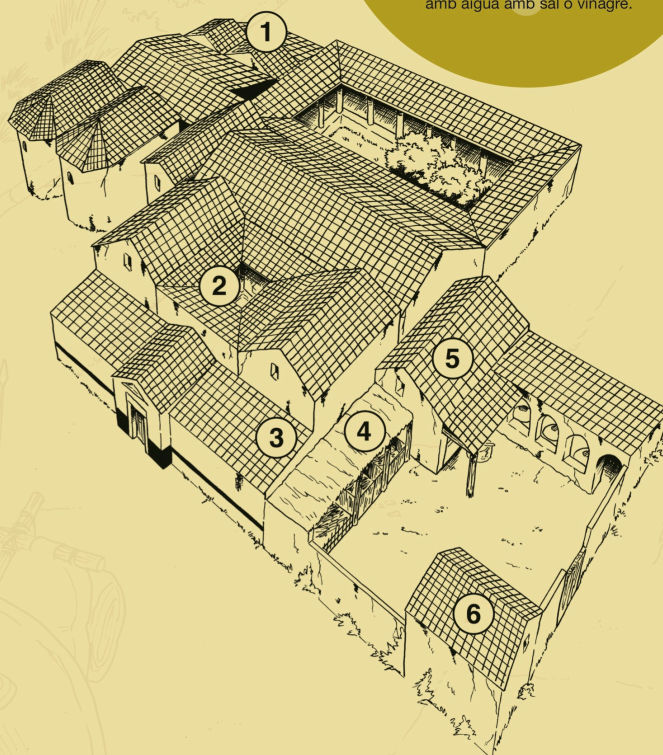
1 Letrines

2 Impluvium (pati a cel obert)

3 Cuina

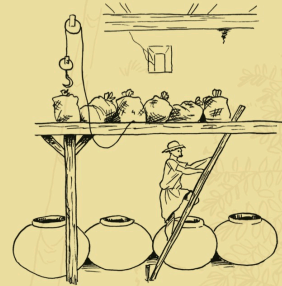
4 Estables

5 Zona de premsat

6 Magatzem

Recreació idealitzada d'una vil·la romana

viaaugustapenedes.cat
CAT / CAST / ENG / FRA

enoturismePENEDÈS
l'aroma d'una terra

CONSELL COMARCAL
ALT PENEDÈS

Diputació
Barcelona

Costa
Barcelona